



Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Dom naroda
Sarajevo, Hamdije Kreševljakovića 3
n/r Sekretar

Sarajevo, 08-04-2025
Broj: 01-03-12631-1/25

Predmet: Dostava odgovora na delegatsko pitanje
Veza: Vaš akt, broj: 05/2-02-150/25 od 21.03.2025.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

godine: 10-04-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/2	-02-	150	25

Poštovani,

Vežano za Vaš akt, broj: 05/2-02-150/25 od 21.03.2025. godine, u nastavku donosimo odgovore i pojašnjenja na postavljeno delegatsko pitanje.

Odgovor na delegatsko pitanje broj 1:

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao Operator distributivnog sistema (ODS) nastoji u okviru svojih svakodnevnih obaveza redovno educirati uposlenike, pogotovo sa aspekta integracije obnovljivih izvora energije. U protekle tri godine, rukovodioci Sektora za planiranje, razvoj i investicije i Sektora za pristup mreži, upravljanje i mjerenje, sa saradnicima, su posjetili elektroprivredna preduzeća u Sloveniji, Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori a sve u cilju usvajanja najbolje prakse iz regiona po pitanju priključenja na distributivnu mrežu proizvođača električne energije i prosumera. Međutim, nije tako jednostavno primjeniti neku dobru praksu iz regiona zbog različitosti zakonske regulative. Također, uposlenici ODS-a učestvuju u skoro svim radnim grupama, projektima, stručnim radionicama, itd.. koje na temu obnovljivih izvora energije organizuju nadležne institucije i nevladine organizacije (USAID, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ),).

Svake godine ODS planira vlastiti Program obučavanja radnika na nivou društva, kao i Godišnji plan obučavanja uposlenika na nivou Direkcije društva, a koji sadrže specijalističke kurseve, licence, certifikate, stručne i druge ispite uposlenika.

Za analizu distributivne mreže i mogućnosti integracije obnovljivih izvora energije koristi se jedan od najboljih softverskih alata PowerFactory, DigSilent, verzija 2024. god. Obuku na ovom softveru je prošlo dvadesetak uposlenika iz svih dijelova ODS-a, koji rade na poslovima izrade elaborata priključenja na distributivnu mrežu, energetske analize sistema,

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao jedan od sudionika elektroenergetskog sektora u okviru svojih poslovnih aktivnosti kontinuirano provodi programe vezane za energetske tranziciju. Posmatrajući ovo u okviru programskih aktivnosti vezano za energetske tranziciju u smislu sagledavanja sistemskih troškova transformacije tradicionalnog EES, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je čvrsto opredjeljena i radi na kreiranju investicionog programa za provođenje mjera energetske efikasnosti, te pozicioniranjem u smislu pružanja podrške razvoju tržišta električne energije kao i postizanja ušteda kod kupaca – odnosno u krajnjoj potrošnji energije. Razvoj decentralizovane proizvodnje kod korisnika mreže sa stanovišta zaštite okoline, energetske efikasnosti i povećanja udjela obnovljivih izvora energije, je prepoznat kao važan i



ICS QMS EDZE-DS-1811 20

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/1-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
1020500000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH

Podružnica "Elektrodistribucija" Zenica,
Safvet bega Bašagića 6, 72000 Zenica, BiH

Reg. broj: UF/1-277/05 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150528
PDV broj: 200225150005

161000003221090 - Raiffeisen Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

kontinuiran dio energetske politike i strategije JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao sudionika elektroenergetskog sektora.

Uvođenje koncepta „aktivnih kupaca/prosumera“ u novom Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 60/23), je jedan od glavnih uslova za demokratizaciju energetike kao segmenta energetske tranzicije. Upravo na tragu ovog segmenta energetske tranzicije JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je sagledala svoju poziciju i radi na pripremi vlastitog programa (naravno u saradnji sa ostalim zainteresiranim stranama – nadležnim vladama, općinama, bankama, kupcima i dr.) izgradnje krovnih fotonaponskih elektrana kod potencijalnih „aktivnih kupaca/prosumera“. Ono što je važno istaći je da je JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo prepoznala da svaki naš kupac potencijalno može biti i budući prosumer **i da postoje obostrani interesi.**

Također, ova oblast je prepoznata i kao prilika za dodatni poslovni razvoj JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i uvođenje novih biznisa po uzoru na druge, tako da razmatramo nove organizacione opcije razvoja ESCO biznisa (Energy Service Company - ESCO EPBiH), čija jedna od ključnih aktivnosti će biti i promocija i izgradnja „prosumera“.

Konačno, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je itekako svjesna bitnosti provođenja mjera energetske efikasnosti u domaćinstvima kao ključ za postizanje ciljeva smanjenja potrošnje energije na ukupnom nivou, te tako i za borbu protiv energetske siromaštva. Prije svega, prepoznato je da poboljšanja energetske efikasnosti domaćinstava donosi višestruke koristi ne samo potrošačima u smislu smanjenih računa za energiju i poboljšanja životnih uslova u njihovom domaćinstvu, već i samom JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao njihovom javnom snabdijevaču

Kupci iz kategorije domaćinstava do sada skoro da nisu investirali u fotonaponske elektrane za vlastite potrebe, iz razloga što takva investicija jednostavno nije isplativa zbog izuzetno povoljne cijene električne energije kojom JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo snabdijeva kupce u toj kategoriji. Naime, cijena električne energije za domaćinstva u Bosni i Hercegovini je među najnižim u cijeloj Evropi, što čini investiciju u fotonaponske elektrane neisplativom.

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo prepoznaje važnost održivosti i društvene odgovornosti. Imajući u vidu troškove proizvodnje električne energije za kategoriju domaćinstava, te obavezu smanjenja proizvodnje električne energije iz termoelektrana zbog obaveza smanjenja emisija CO₂, spremni smo podržati izgradnju fotonaponskih elektrana za vlastite potrebe domaćinstava. Ova inicijativa će donijeti višestruke koristi domaćinstvima kroz dodatno smanjenje računa za električnu energiju, dok istovremeno doprinosi zaštiti okoliša i održivom razvoju.

Odgovor na delegatsko pitanje broj 2:

Informišemo Vas da je JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao operator distributivnog sistema (ODS) donijela niz internih akta i SQ dokumenta (prilagođeni su svi obrazci zahtjeva, tipski obrazci elektroenergetske saglasnosti, ugovora, ... a što možete provjeriti na našem zvaničnom web portalu) na osnovu kojih se može pristupiti procesu priključenja prosumera. Također, donesena je Pojednostavljena procedura priključenja elektrane koja koristi obnovljive izvore energije na unutrašnje instalacije objekata krajnjih kupaca – prosumera (snage do 150 kW).

Skrećemo pažnju da je nakon donošenja Zakona o električnoj energiji Federacije BiH (stupio na snagu 17.08.2023.godine) i Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije (stupio na snagu



Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/1-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Termoelektrana broj 1
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

02.11.2023.godine) ODS za pripremu svojih internih akata morao sačekati sa donošenjem podzakonskih akata:

- Pravilnika o proizvodnji električne energije za vlastite potrebe (proizvodnja prosumera), koji je donijela Regulatorna agencija za energiju u Federaciji BiH (FERK) dana 19.04.2024.godine (stupio na snagu 02.05.2024.godine),
- Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom, koje je donio FERK dana 24.07.2024.godine (stupili na snagu 08.08.2024.godine) i
- Pravilnika o metodologijama za utvrđivanje naknada za priključenje na distributivni sistem i priključenje na zatvoreni distributivni sistem, koje je donio FERK dana 24.07.2024.godine (stupio na snagu 08.08.2024.godine).

Prema Zakonu o električnoj energiji Federacije BiH obaveza JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, kao ODS-a, je da u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Zakona donese Pravila o radu distributivnog sistema i Pravila o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema na distributivnu mrežu. Izrada ovih pravilnika je u toku i biće doneseni u zakonom propisanom roku.

Odmah nakon stupanja na snagu Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom i Pravilnika o metodologijama za utvrđivanje naknada za priključenje na distributivni sistem i priključenje na zatvoreni distributivni sistem JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao ODS je pristupila izradi svojih internih dokumenata (procedura integriranog sistema upravljanja) kako bi i prije donošenja Pravila o radu distributivnog sistema i Pravila o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema na distributivnu mrežu omogućila pristupanje procesu priključenja krajnjih kupaca sa elektranama za vlastite potrebe koji žele biti prosumeri. Podnošenje zahtjeva za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti za prosumere omogućeno je od početka 2025.godine.

Ostaje da se riješi pitanje obračuna PDV-a za prosumere i aktivne kupce. Naime, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije, neto mjerenje omogućava prosumerima da se obračunavaju na osnovu razlike između proizvedene i potrošene energije, dok neto obračun omogućava kompenzaciju energije preuzete iz mreže sa energijom isporučenom u mrežu. U tom smislu, Upravi za indirektno oporezivanje BiH smo uputili zahtjev za mišljenje na koji način se obračunava PDV za prosumere i aktivne kupce. Uprava za indirektno oporezivanje BiH je mišljenja (dostavljamo u prilogu) da je poreski obaveznik JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u obavezi da za ukupnu isporučenu električnu energiju kupcu u određenom poreskom periodu izda poresku fakturu sa obračunatim PDV-om, a ne na razliku između ukupno isporučene energije i primljene električne energije od kupca – proizvođača.

Odgovor na delegatsko pitanje broj 3:

Analizu o tome kakve su tehničke mogućnosti mreže za prijem prosumerskih postrojenja JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao ODS, radi po prijemu pojedinačnih zahtjeva za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti budućih prosumera, kao što se to radi i za pojedinačne zahtjeve proizvođača električne energije, pri čemu se svakako analize rade po naponskim nivoima (niskonaponska i sredjenaponska distributivna mreža), a u slučaju potrebe u saradnji sa Elektroprenosom BiH rade se i analize prenosne mreže. Zahtjevi za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti za priključenje prosumera, kao i ostalih korisnika distributivne mreže se odbijaju samo u slučaju kada ne postoje tehnički i energetske



Vilsonovo šetaliste 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Termoelektrana broj 1
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

uslovi za priključenje na distributivnoj mreži. U slučaju odbijanja pristupa na distributivnoj mreži, investitori se upućuju Elektroprenosu BiH ukoliko i dalje žele nastaviti sa investicijom.

Kada su u pitanju analize potrebnih ulaganja u distributivnu mrežu kako bi se omogućilo priključenje na distributivnu mrežu svima koji to žele, pored analiza koje se rade prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti, analize se rade i prilikom izrade dugoročnih, srednjoročnih i kratkoročnih planova razvoja distributivne mreže, a realizacija istih se provodi kroz trogodišnje planove poslovanja, odnosno planove ulaganja.

Ipak, treba imati na umu činjenicu da je JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u posljednje četiri godine izdala veliki broj saglasnosti za priključenja na distributivnu mrežu komercijalnih proizvođača električne energije. Na nekim područjima, odobrena snaga elektrana višestruko premašuje postojeću potrošnju električne energije, pa su postojeći kapaciteti distributivne mreže "zauzeti" od strane komercijalnih proizvođača električne energije, što može smanjiti mogućnost priključenja prosumera.

Odgovor na delegatsko pitanje broj 4:

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kontinuirano prati i analizira nove tehnologije i rješenja koja mogu doprinijeti povećanju efikasnosti i održivosti našeg elektroenergetskog sistema. Uvažavajući finalni nacrt Nacionalnog energetskog i klimatskog plana, te definisane obaveze smanjenja proizvodnje iz termoelektrana zbog ograničenih kvota emisija CO₂, svjesni smo da će u srednjoročnom i dugoročnom periodu biti potrebno raditi na povećanju fleksibilnosti elektroenergetskog sistema, s ciljem omogućavanja integracije maksimalne količine kapaciteta iz obnovljivih izvora energije.

Zbog toga su pokrenute aktivnosti na izradi multikriterijalne cost-benefit analize za izgradnju sistema skladištenja električne energije u baterijama, koja će uzeti u obzir sve utjecajne faktore te odrediti optimalne lokacije i kapacitete potrebne u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju, s konačnim ciljem povećanja udjela ukupne finalne potrošnje iz obnovljivih izvora energije (OIE).

Međutim, potrebno je biti svjestan tehnoloških karakteristika svakog od pojedinih izvora energije i ograničenosti kapaciteta baterija. Naime, uzimajući u obzir investicione troškove i brzinu implementacije projekata, investitori se najčešće opredjeljuju za gradnju fotonaponskih elektrana, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u regiji i Evropi. To je dovelo do situacije da se u dnevnim periodima, u sezonama s većim vrijednostima insolacije, pojavljuju viškovi električne energije, što posljedično vodi ka smanjenju cijena u tim satima na referentnim berzama, obzirom da postoji ograničena mogućnost prihvata i skladištenja te energije.

Investicija u baterijske kapacitete dostatne za pohranu energije iz fotonaponskih elektrana (FNE) je značajna, te bi bili potrebni značajni kapaciteti u baterijama ukoliko bi se gradili samo za potrebe prihvata električne energije iz fotonaponskih elektrana. Zbog toga se preporučuje investitorima također investiranje u druge OIE tehnologije za proizvodnju električne energije, čime će se diversificirati proizvodni portfolio. Dijagram proizvodnje iz drugih izvora, ili miksa izvora, imat će veću cijenu u odnosu na proizvodnju samo iz fotonaponske elektrane, te time biti isplativiji za investitore.

Također, vrlo je važno imati u vidu da je optimalno rješenje za investitore izgradnja fotonaponskih elektrana za vlastite potrebe, te izgradnja većeg broja manjih kapaciteta priključenih na distributivnu mrežu, u blizini centara potrošnje, u odnosu na elektrane značajnih snaga udaljene od centara potrošnje.



Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH

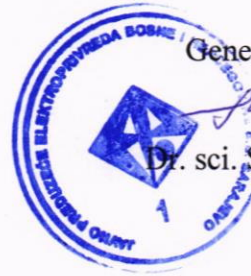
Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Termoelektrana broj 1
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

Nadamo se da će vam ove informacije biti korisne. Ukoliko imate dodatnih pitanja ili trebate dodatne informacije, slobodno nas kontaktirajte.

S poštovanjem,



Generalni direktor

Dr. sci. Sanel Buljubašić

Dostaviti:

- Naslovu;
- Izvršni direktor za distribuciju;
- a/a.



44 100 2243072
44 126 2243072
44 764 2243072

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Termoelektrana broj 1
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6